

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Martini Bonacinæ Vtrivsque Signatvræ Referendarii
Compendium Omnium Operum de Theologia Morali,
omnibusque conscientiæ nodis**

Bonacina, Martino

Coloniæ Agrippinæ

Votum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41152

Syl. & Palud. sufficere, ut ante amentiam, vel phrenesin, non fuerint in mortali peccato, eo quod de quolibet Christiano præsumendum sit, cum petere hoc sacramentum. Hæc Busæus.

Quæres, An præcepto divino, vel humano teneamur suscipere hoc sacramentum extremæ unctionis. Resp. Joau. Major, & P. Sot. non teneri ex præcepto divino. Cajet. *in summa*, jure Ecclesiastico tantum. Sed probabilius D. Thom. Bonav. Rich. volunt esse consilii, modo absit contemptus. Et ratio est quia si esset præceptum, extrema unctio tempore pestis adhibenda esset, quod videtur valde periculosum. Busæus.

Quæres, An peccet saltem venialiter, qui citra contemptum negligit illud recipere. Respons. Peccare venialiter si commode possit recipere, vel etiam si ab eo petatur, non velit recipere. Busæus.

Quæres, In quot corporis partibus sit facienda unctio. Resp. Florent. in 7. faciendam esse, in quinque organis sensuum, renibus, & pedibus, hæc enim solent esse principia & fontes peccatorum. Hæc Busæus.

Quæres, Quid si æger caret oculis ac manibus? Resp. cum S. Thom. partes vicinas inungendas esse, neque ideo falsa est forma, quia peccatum est in animo, vel voluntate, quæ potest habere affectum peccandi per hæc membra, si ea haberet. Hæc Busæus.

Votum.

Vide v. *Matrimonium, Religiosus, Apostata, Heres.*

1. Votum est voluntaria & deliberata promissio facta Deo de aliquo bono meliori. Ex hac definitione collige ad votum non sufficere propositum, neque semiplenam aduentiam & deliberationem; & consequenter amentem vel infantem, &c. invalidè vovere; quamquam sufficit deliberatio virtualis, quando votum est in se volitum, *tom. 2. circa secundum Decalogi præceptum, disp. 4. quæst. 2. punct. 1. n. 1. & seq.*

2. Præterea votum debet esse voluntarium; & ideo promissio per errorem vel dolum circa substantiam, vel causam finalem extorta, non habet vim voti, cum non adsit sufficiens voluntarium circa votum requisitum; quod nequit esse validum nisi volitum sit, saltem tacitè & implicite aut virtualiter. *Ibid. num. 6. & 7.*

3. Qui suscipit ordines sacros, & positivè respuit votum castitatis illis annexum, tenetur adhuc castitatem servare, non quidem ratione voti, sed ratione statuti Ecclesie quæ præcipit observantiam castitatis illi qui noluit vovete, illumque inhabilem facit ad matrimonium. *Ibid. n. 8.* Ut hæc clariora fiant, adverte:

4. Ex voto facto absque animo vovendi non oritur obligatio, cum votum ita emissum non sit verum votum. Item ex voto facto animo vovendi, sed non se obligandi, non oritur ex vi voti obligatio, sed oriri potest vel ratione statuti Ecclesie, vel scandali. Item non oritur obligatio ex voto facto animo vovendi, sed absque expressa vel tacita intentione se obligandi, unde qui ignorat votum obligare, vel credit non obligare, non obligatur ad votum servandum: at ex voto facto animo vovendi & se obligandi, sed absque intentione adimplendi oritur obligatio ex vi voti, quia intentio non adimplendi votum, non tollit obligationem voti, seu promissionis quæ ex ipso voto vel promissione naturaliter sequitur. Adverte tamen votum invalidum defectu voluntatis vovendi, vel alterius causæ fieri validum per ratificationem, modo ratificans sciat aut credat votum quod ratificat, esse invalidum. *Ibid. num. 1. & seq.*

5. Peccat venialiter qui fictè vovet absque animo vovendi & se obligandi, mortaliter verò peccat, qui votum cum animo non adimplendi emittit. *Ibid. num. 13.*

6. Vota facta tam Sanctis, quàm Prælati Ecclesie, semper habeat respectum ad Deum, & illi soli fiunt; id est vovemus Deo nos facturos illud quod Sanctis promittimus. *Ibid. n. 17.*

7. Materia voti debet esse de meliori bono, (hinc tamen non sequitur debere esse de optimo) quam sit ejus oppositum; unde qui vovet jejunium, validè vovet, quia licet jejunium non sit optimum inter omnes actus virtutum, est tamen melius quàm ejus oppositum, id est, quàm non jejunare: votum autem factum de eo, cujus oppositum est melius, non obligat. Item, votum factum de rebus quæ repugnant consilio, nisi varientur circumstantiæ, invalidum est. Item non valet votum de his suscipiendis, quæ valde implicent mentem rebus terrenis; nam hæc non sunt meliora quàm eorum opposita. *Ibid. n. 18. & seq.*

8. Possumus vovete opera ad quæ tenemur ex alio præcepto; votumque horum operum ex alio præcepto debitorum novam obligationem inducit. *Ib. n. 23.*

9. Vo-

9. Votum obediendi Prælato in omnibus, vel non recitandi coronam nisi genibus flexis, vel non faciendi elemosynam minorem decem aureis, vel non acceptandi quantum est ex sua parte Episcopatum, vel aliud publicum officium, validum est: sicut & votum non petendi juramenti, vel voti dispensationem, ut melius quis animæ suæ consulat, tenet, non poterit tamen impedire, si voveat (*ut si luserit, ex gr. non possit ab alio, quàm à Summo Pontifice absolvi.*) quin Episcopus ad hoc possit eum absolvere, cum hujusmodi votum videatur de re impossibili. Non est tamen validum votum castitatis religionis, vel non nubendi factum ab eo, cui ob incontinentiam salubrius est matrimonium. *ib. n. 24. & seq.*

10. Vovens se non amplius luserum sub pœna, quod si luserit, teneatur adire Romam ut absolvatur à Papa, adhuc poterit absolvi ab Episcopo, ut patet ex allata ratione. *Ibid. n. 30.*

11. Votum multiplex est; aliud est reale, aliud personale, aliud mixtum, aliud conditionale, aliud absolutum; aliud simplex, quod consistit in nuda promissione; aliud solemne, quod consistit in actuali quadam dedicatione & traditione proprii corporis & libertatis acceptata ab eo qui vicem Dei tenet, cum quadam solemnitate, qualitate ac circumstantiis approbata ab Ecclesia. *Ibid. punct. 2. n. 1.*

12. Votum factum sub conditione necessaria, aut honesta, contingente (non autem sub conditione quæ est contra substantiam voti aut rei quæ voto promittitur, aut sub conditione impossibili, aut turpi,) validum est. Quando votum sub pluribus conditionibus copulativè ommissum est, non obligat nisi adimpleræ sint omnes conditiones copulativè positæ. Item vovens aliquid sub conditione futura, non potest quidquam facere, quo se reddat ineptum ad voti executionem secuta conditione, modo conditio sit possibilis, & moraliter reddatur eventura, & modo conditio non pendeat à voluntate voventis. Item vovens sub conditione tenetur votum adimplere, si per ipsum stet, ne conditio adimpleatur, nisi pendeat ab ipsius libera voluntate. Item promittens certam elemosynam alicui, si Deus eum præservet ab aliquo peccato, tenetur ad elemosynam, si spontè & scienter peccet, ne ad illam teneatur. *Ibid. n. 3. & seq.*

13. Votum factum ex metu gravi illato à causa intrinseca, vel ab extrinseca, non ad extorquendum votum, sed ad alium finem, validum est, & obligat. At votum factum ex metu gra-

vi injustè incusso à causa extrinseca ad hoc, invalidum est, saltem jure Ecclesiastico, modo vovens cognoverit metum sibi incuti ad extorquendum votum. *Ibid punct 3 n. 5 & seq.*

14 Nullum est votum professionis à femina emissum ob timorem patris minantis graves injurias, etiam citra mortem aut exilium. Item suscipiens metu gravi ordines sacros, non tenetur voto castitatis eis annexo. *Ib. n. 3 & 9.*

15. Metus qui facit votum invalidum, sufficit etiam ad excusandum voventem à peccato. Quòd si dubitetur an factum fuerit votum per metum gravem, illud erit adimplendum: secus si constet factum fuisse ex metu gravi, etiam si juramento firmatum fuisset. *Ibid. num. 10 11. & 12.*

16 Votum factum per errorem aut dolum versantem circa substantiam & rem promissam, non obligat; quamobrem vovens adire limina Apostolorum, quæ credit non longè distare, non tenetur ad votum, si ea longius distent quam ipse putaret; & qui credit se profiteri in una religione, cum profiteatur in alia, invalidè proficitur. *Ibid. §. 2. num. 2. & seq.*

17. Votum simplex (non solemne) factum per errorem & dolum circa causam finalem & motivam, non est validum. Unde vovens eleemosynam eo quod falsò credat se institutum esse heredem, non tenetur ad eleemosynam errore cognito. Item puella, quæ vovit religionem eo quod falsò putaret aperiendos esse proprio sponso impudicos tactus cum alio adolescente habitos, non tenetur votum servare. Item qui vovit jejunium, quia credebatur suum filium absentem ægrotare, non tenetur jejunare si tempore voti filius jam mortuus erat vel non ægrotabat. *Ib. num. 5. 6. 7. 8. & 9.*

18 Cessante causa finali voti vel juramenti, cessat etiam ipsius obligatio; secus dicendum, si causa tantum impulsiva cesset; quia ea cessante votum adhuc fuisset emissum. Quòd si dubitetur an causa voti finalis cessarit, votum erit servandum. *Ibid. nu. 10 11. & 12.*

19. Vovens tradere eleemosynam alicui ex motivo paupertatis, sed libentius eam vovit, eo quod credat illum probum esse, tenetur votum servare, quamvis is sit improbus. Imò tenebitur hic ad votum, etiam si ita habitualiter dispositus esset, vel eleemosynam non promississet cognita ipsius improbitate; secus tamen dicendum foret, si probitas quæ non subsistit, fuit causa finalis, & non impulsiva voti. Causa autem voti cognoscitur finalis vel impulsiva ex affectu quo quis movetur ad vovendum. *Ibid. n. 14. & seq.* Ma-